

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

"ESKİMİŞ, YIPRANMIŞ VEYA KISMEN FİZİKİ PARÇA KAYBINA UĞRAMIŞ BANKNOTLARIN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA 14 OCAK 1970 TARİHLİ VE 1211 SAYILI KANUN'UN 37 NCİ MADDESİ GEREĞİNCE MALİYE BAKANLIĞI* VE TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI ARASINDA MÜŞTEREKEN KARARLAŞTIRILAN ESASLARLA İLGİLİ YÖNETMELİK"

(12 Kasım 1979 tarih ve 16807 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından tedavüle çıkarılan ve halen tedavülde bulunan, üzerinde seri ve sıra numarası, Banka yetkililerinin imzaları olan ve yüzeyinde eksikliği olmayan banknotlar geçerli banknotlardır.

Ancak, dolaşım esnasında eskiyip, yıprandığından tedavülde kalmaları sakıncalı görülen başabaş banknotlar ile yüzey eksikliği bulunan banknotların değiştirilme koşulları emisyon grubuna bakılmaksızın aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası banknotu olduğunun saptanması koşulu ile gerçek veya tüzel kişilerce ibraz edilen;

a) Yazıları okunmayacak şekilde kirlenmiş, yıkanmış, boyanmış, yanmış, yırtılmış veya sair sebeplerle eskiyip yıpranmış, değeri belirlenebilen tam banknotlar, yazılı değerleri üzerinden başabaş olarak,

b) Tek parçadan ibaret olmak kaydıyla yüzeyindeki eksiklik % 50 den az olan banknotlar yukarıdaki gibi yazılı değeri üzerinden başabaş olarak,

c) Tek parçadan ibaret olmak kaydıyla yüzeyindeki eksiklik % 50 olan banknot parçaları ise yazılı değerinin yarısı üzerinden, yenileriyle değiştirilir.

Madde 2- Aynı şekilde ibraz edilmekle beraber yapılan incelemede başabaş banknotların yüzeyinin yarısından fazlası eksik olan banknot parçaları ise değiştirilmez.

Madde 3- Yırtılmış ve yanmış olup da parçaları birbirinden ayrılmamış banknot veya banknot parçaları değerlendirilmede tek parça itibar olunur.

Madde 4- Banknot parçalarının yüzey büyüklüklerinin saptanmasında her kupür için ayrı ayrı düzenlenmiş bulunan kabarit cetvelleri kullanılır. Kabarit cetvelleri, banknot kupürlerine eşit boyutta olup, enine ve boyuna dikey çizgilerle 100 eşit parçaya bölünmüştür. Birinci ve ikinci maddede öngörülen ölçüler, değiştirilecek banknot parçasının cetvele uygulanması suretiyle saptanır.

Kabarit hesaplarında:

a) Banknot parçalarının % 50 (Yarısına) ve % 51 lik (Başabaş) geçerlilik sınır büyüklüklerinin saptanmasında, kabarit cetvelinin 50 veya 51 tam karesini doldurması koşulu aranır.

b) Bu hesaplamada tam kareler dikkate alınır.

Madde 5- Değiştirme işlemi bu Yönetmelikteki koşullarla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Őubeleri ve Bankalar tarafından yapılır.

Madde 6- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Őubelerine ve Bankalara ibraz edilen banknotların değiştirme bedelleri; söz konusu banknotlar sahte olmamak ve bu Yönetmelikteki yazılı kurallara uygun bulunmak koşulu ile sahiplerine ödenir.

Madde 7- Sahteliğinden Őüphe edilen veya el değiştirmeyecek ölçüde tamamen ya da kısmen yanmış bulunan banknotlar ile aynı banknota aidiyeti ileri sürülen birden çok sayıda parçadan ibaret banknotlar gibi değiştirilmesinde tereddüt edilen banknotlar makbuz karşılığında ibraz edenden alınarak incelenmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İdare Merkezi nezdindeki Banknot İnceleme Komisyonu'na gönderilir. Söz konusu Komisyon, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İdare Merkezince seçilecek dört üyeden oluşur. Oy birliği ile alınan Komisyon kararları kesindir. Oy birliğinin bulunmadığı hallerde durum, İdare Merkezine intikal ettirilerek alınacak talimata göre hareket olunur.

Komisyon kararları müracaat şekline uygun olarak ilgililere duyurulur.

Komisyon ihtiyaç oldukça Banka idare Merkezinde veya görev verilen diğer yerlerde toplanarak tevdi edilen banknotları inceler.

Madde 8- Yenileriyle değiştirilen eskimiş ve yıpranmış banknotlar özel delęi makineleri ile delinir.

Madde 9- Değiştirme gişelerine ibraz edilen banknotlar arasında sahteleri bulunduğu takdirde keyfiyet hakkında Türk Ceza Kanunu'nun "Meskukata Müteallik Kabahatlar" hakkındaki 531 inci maddesi uyarınca bir zabıt tutularak sahte banknot Cumhuriyet Savcılığı'na tevdi olunur.

Madde 10- İmha Komisyonu'nca imha edilen banknotlarla ilgili olarak düzenlenmiş ve imza edilmiş imha zabıtları Maliye Bakanlığı* ile Banka arasındaki münasebetlerde kati hüküm ifade eden nihai bir vesika olarak Bankada saklanır.

Madde 11- Fersude paralar gerekli tetkik, sayım ve imha işlemleri için Bankanın İdare Merkezinde veya uygun görülen diğer yerlerde toplanır.

Madde 12- 1211 sayılı Kanun'un 37 nci maddesinin "a" fıkrası uyarınca tedavülden çekilmekle beraber 10 yıllık zaman aşımı süresi içinde bulunan banknotlar da bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Madde 13- İşbu Yönetmelik Banka Meclisi'nin 11 Ekim 1979 tarih ve 2807/12406 sayılı kararıyla kabul edilmiş olup, Bankamız ve Bankalar için 12 Kasım 1979 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Aynı tarih itibariyle eski Yönetmelik yürürlükten kalkar.

-
- “Maliye Bakanlığı” ifadesi 6.12.1984 tarih, 3098 sayılı Kanun ile “Başbakanlık” olarak değiştirilmiştir.